

Muistio Keskustan Kymenlaakson piiri ry:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.9.2018– 31.12.2020

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen valtionavustusta saavien puolueiden eräisiin piirijärjestöihin. Tarkastus Keskustan Kymenlaakson piiri ry:hyn on kohdistunut aikaan 1.9.2018-31.12.2020.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 52 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2022 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtava tilintarkastaja, JHTT Klaus Krokfors, johtava tilintarkastaja Johanna Kormu, johtava tilintarkastaja Pontus Londen, ylitarkastaja Jonna Carlson ja ylitarkastaja Hanna Surakka. Tarkastusta on valvonut johtaja, JHT Jaakko Eskola.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 23.2.2021. Piirijärjestö on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus toteutettiin paikallistarkastuksena Kouvolassa 18.8.2021. Tarkastukseen osallistui toiminnanjohtaja Sami Porkka.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle tarkastettavan ajan tilinpäätöksensä, toimintakertomuksensa, tilintarkastuskertomuksensa, erittelyt vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenvedot ajantasaisista ilmoituksista sekä tilitykset valtionavustuksen käytöstä. Lisäksi puolueiden tuli toimittaa vastaavat valtionavustuspäätöksissä mainittujen piirijärjestöjensä tilinpäätöstiedot.

Keskustan Kymenlaakson piiri ry:n vuosien 2018–2020 tilinpäätöstiedot on toimitettu puolue- ja vaalirahoitusjärjestelmään. Tilintarkastuskertomuksiin sisältyvät puoluelain 9 c §:n edellyttämät lausumat.

Tiedot on toimitettu puoluelain mukaisesti.

Kirjanpidon menettelyt puoluerahoituksen näkökulmasta

Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt olennaista raportoitavaa piirijärjestön kirjanpidon menettelyistä puoluerahoituksen näkökulmasta.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 §:n mukaan puolue ja puolueyhdistys saavat vastaanottaa tukea sen mukaan kuin jäljempänä säädetään. Puolueyhdistyksellä tarkoitetaan tässä laissa puolueeseen tai sen jäsenyhdistykseen niiden sääntöjen mukaan kuuluvaa yhdistystä. Tueksi puolueelle tai puolueyhdistykselle luetaan sen rahana, tavarana, palveluna tai muulla vastaavalla tavalla saamat suoritukset. Tukena ei kuitenkaan pidetä:

- 1) tavanomaista talkootyötä eikä tavanomaisia ilmaispalveluja;
- 2) puolueen tai puolueyhdistyksen tavanomaiseen järjestötoimintaan tai omaisuuden hoitoon liittyviä käyvän arvon mukaisia suorituksia;
- 3) puolueen ja sen puolueyhdistysten toisiltaan saamia suorituksia;

- 4) puolueen tai puolueyhdistyksen pysyväisluonteisen, yleisillä markkinoilla markkinaehtoisesti harjoittaman liiketoiminnan tuloja;
 - 5) puolueen tai puolueyhdistyksen harjoittaman sijoitustoiminnan tuloja;
 - 6) 9 §:ssä tarkoitettua valtionavustusta eikä muuta vastaavaa lakiin taikka valtion, hyvinvointialueen tai kunnan talousarvioon perustuvaa avustusta.
- (29.6.2021/650)

Tueksi puolueen tai puolueyhdistyksen vaalikampanjaan luetaan kampanja-aikana saatu tuki. Kampanja-aikana pidetään tässä laissa ajanjaksoa, joka alkaa kuusi kuukautta ennen vaalipäivää ja päättyy kaksi viikkoa vaalipäivän jälkeen.

Koska puoluelain 8 §:ssä, hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi puoluelain, ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain ja rahankeräyslain muuttamisesta (HE 6/2010 vp) eikä taustakirjallisuudessa ole tuen poikkeuksena todettu vaalimainosten läpilaskutusta, tulee vähintään 1 500 euron suuruisista ehdokkaiden piirijärjestölle siirtämistä summista tehdä jatkossa myös ajantasaiset ilmoitukset.

Puoluelain 9 b §:n (Ilmoitettavat tiedot vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta) mukaan (29.6.2021/650) Erikseen on mainittava jokainen yksittäinen kampanja-aikana saatu tuki ja sen antaja, jos tuen arvo on vähintään 1 500 euroa. Nämä suoritukset tulee jatkossa huomioida tukena myös vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen erittelyssä.

Piirijärjestö ei ollut tehnyt puoluerahoitusjärjestelmään ajantasaisia ilmoituksia tarkastusajalta. Tarkastuksessa todettiin, että piirijärjestö on saanut vuonna 2019 ilmoitusrajan ylittäviä ehdokas- ja mainosmaksuja kolmelta yksityishenkilöltä ja yhdeltä tukiyhdistykseltä. Puolueen ja piirijärjestön tulkinnan mukaan kyseisistä suorituksista ei tarvitse tehdä ajantasaisia ilmoituksia. Näitä ei kuitenkaan ole rajattu puoluelaissa pois ilmoitettavista suorituksista, joten tarkastusvirasto on suositellut ajantasaisten ilmoitusten tekemistä.

Valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Piirijärjestö on tehnyt puolueensa kanssa puoluelain 9 §:ssä tarkoitetun sopimuksen valtionavustuksesta vuonna 2013. Tarkastusvirasto on suositellut sopimuksen tekemistä vuosittain, ja Suomen Keskusta ry:n puoluehallitus on hyväksynyt vuotta 2021 koskevan sopimuksen joulukuussa 2020.

Vuoden 2020 valtionavustustilityksensä mukaan piirijärjestö on saanut valtionavustusta 38 355,96 euroa. Määrä vastaa puolueen valtionavustustilityksessä ilmoitettua.

Klaus Krokfors
johtava tilintarkastaja